

Reguleringsmyndigheten for energi RME
rme@nve.no

Saksnummer S210838
Deres ref.: 202212111 / 202100558
Saksbehandler Kjersti Vøllestad
Kjersti.vollestad@elvia.no
Sted og dato Oslo, 01.06.2023

Innspill på utviklingen av fremtidens inntektsregulering

RME ber om innspill på to utredninger om å utvikle nye oppgavevariabler. I rapporten «Evaluering av bruken av syntetiske nett i måling av effektdistanse» har Menon Economics vurdert bruken av syntetiske nett i beregningen av effektdistanse. I rapporten «Oppgavevariabler for leveringspålitelighet» har THEMA vurdert hvordan en ny variabel som beskriver selskapenes oppgave med å levere en pålitelig strømforsyning kan beregnes. Elvia ønsker arbeidet med effektdistanse og leveringspålitelighet velkommen. Elvia vil imidlertid påpeke at disse nye variablene vil gjøre inntektsreguleringen av nettselskapene vesentlig mer komplisert og mindre intuitiv enn den er i dag. Det er viktig at RME vurderer balansegangen mellom «riktigere» oppgavevariabler mot den økte kompleksiteten nøye.

I det følgende vil vi gi innspill til begge rapportene.

Elvias innspill til Ekstern Rapport nr 3/2023 Evaluering av bruken av syntetiske nett i måling av effektdistanse

Elvia er enig i at det er lurt å gå vekk fra syntetiske nett og heller fokusere på å få gode data for det faktiske nettet.

Syntetiske nett må kunne ivareta faktiske begrensninger som ligger i det fysiske nettet. Mellom netteiere vil det være forskjeller i filosofi og tilnærming til bygging og forvaltning av nett. Deler av dette er innenfor nettselskapenes kontroll. Samtidig vil det være forhold som vil gjelde alle uavhengig av praksis og som da bør inn i reguleringsmodellen. Syntetiske nett vil dermed måtte settes basert på en stor del skjønn, som RME vil måtte forsvare i etterkant. Dersom RME hadde valgt å bruke syntetiske nett i de nye variablene i effektivitetsanalysene, ville RME hatt ansvaret for å rette feil i data, ikke nettselskapene. Ved å ta utgangspunkt i det faktiske nettet, unngår vi slik usikkerhet rundt beregningen av det syntetiske nettet.

Dagens arbeid med digital samhandling i bransjen bør brukes til å få opp gode standarder som gjør at vi kan beskrive det faktiske nettet i hele Norge. Syntetiske nett har ingen ytterligere verdi for nettselskapene eller RME utover en eventuell bruk i effektivitetsmålingene. Det fremstår derfor som lite samfunnsnyttig å konstruere slike fiktive nett for ett enkelt formål. Vi bør heller bruke de ressursene vi har til rådighet til å få opp et godt faktisk nett på tvers av alle nettselskapene. Et slikt nett vil kunne brukes til mye annet enn kun effektivitetsanalysene, både internt i selskapene og som sammenligningsgrunnlag på tvers.

Samme hvilken modell som benyttes for nettet i effektdistansevariabelen, er det grunnleggende å ha et godt datasett. Nettselskapene må klare å rapportere med høy kvalitet for den modellen som velges. Både ved bruk av faktiske og syntetiske nett er det viktig at RME sammen med bransjen klarer å formulere hvilke krav de har til dataene, og hvordan det skal leveres.

Elvias innspill til Ekstern Rapport nr 4/2023 Oppgavevariabler for leveringspålitelighet

Et av spørsmålene i Thema rapport er om det bør innføres en oppgavevariabel som reflekterer hvor krevende det er for nettselskapene å levere kraft på en pålitelig måte. Thema sier selv at de foreslår en enkel modell der oppgaven øker lineært både med en faktor for distansen som nettselskapene skal levere kraft over, og en faktor som kvantifiserer kundens etterspørsel etter leveringspålitelighet. Forslaget til oppgavevariabelen er produktet av en faktor som modellerer *distanse* og en faktor som modellerer *kundespesifikke egenskaper*, justert for skalafordele, og summert over alle kunder. Elvia er usikker på hvor lett det er å beskrive et nettselskaps oppgave med en slik variabel, og om den da blir enkel å forstå. Det er vanskelig å få en forståelse av variabelen ut fra det som beskrives i høringen.

Thema påpeker at noen kunder har større verdi av uavbrutt kraftforsyning enn andre. De har brukt KILE-kostnadsfunksjonene som grunnlag for å si noe om dette. Verdien av pålitelig levering blir dermed skalert med effektuttaket til kundene. Jo større effektuttak for en gitt kundetype, desto større er oppgaven med å levere pålitelig kraft. Vi er usikre på hvor robust en slik vurdering basert på KILE er, og om den vil stå seg over tid. Flere og flere kunder installerer solceller og batterier, og det kan skje en endring i hvilke kundegrupper som krever størst pålitelighet fra nettet.

Det skal beregnes en distansefaktor og en effektfaktor som skal inngå i en oppgavevariabel for leveringspålitelighet. Thema ser på ulike varianter av slike faktorer, og lander så vidt vi oppfatter ikke på et endelig forslag. De sier begge distansefaktorene er relativt stabile over tid, mens effektfaktorene varierer en del fra år til år. Effektfaktorene har også større forskjeller mellom nettselskap.

Det må også konstrueres referanseverdier for hver kundegruppe som skal inngå i variabelen. Thema foreslår å bruke nasjonal avbruddsstatistikk, og sier det kan være lurt å bruke et rullerende uttrekk hvor referanseverdien for et nettselskap er basert på denne nasjonale statistikken fratrukket avbrudd rapportert av nettselskapet selv. Elvia er enig i dette, ellers vil store selskap ha for stor innvirkning på statistikken.

Det som fremgår av robusthetsanalysene Thema har gjort, er at rangeringen av nettselskapene vil endre seg sammenlignet med de gjeldende oppgavevariablene i DEA-modellen. Det tyder på at en ny variabel for leveringspålitelighet fanger opp noe som eksisterende oppgavevariabler ikke fanger opp i dag.

Et viktig spørsmål i det videre arbeidet, som Thema selv påpeker, blir om det er *reelle og vesentlige* forhold knyttet til et selskaps oppgave som ikke blir fanget opp gjennom andre oppgavevariabler i dag. Hvordan korrelerer denne oppgavevariabelen med ny variabel for effektdistanse? Thema påpeker selv at nettselskap med høyt forbruk i enden av lange radialer også oppnår en høy effektdistanse score.

Elvia mener det er interessant å analysere nærmere om effektdistanse og leveringspålitelighet kan inngå i de sammenlignende analysene og erstatte dagens oppgavevariable for nettstasjon og høyspent. Distansene bør beregnes basert på hvert nettselskaps faktiske nett. Samtidig er det viktig å vurdere om det å innføre nye variabler skaper nye skjevheter som igjen må korrigeres for på et senere tidspunkt. Det bør være et mål at alle oppgavevariablene som benyttes i DEA er forståelige og gjenkjennelige for nettselskapene. En måte å skape mer trygghet og forståelse for bransjen på i dette arbeidet, er å gi ut data på leveringspålitelighetsvariabelen slik at vi kan få en forståelse for hva de inneholder og om de er gjenkjennelige for oss.

Med vennlig hilsen
Lisbeth Vingås
Direktør Rammevilkår

(Dokumentet er elektronisk signert.)